

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt Podpora procesů v sociálních službách

Aktivita 2

Identifikace a vyhodnocování problematických jevů a vliv sociálních služeb na řešení těchto jevů

Souhrnný Katalog sociálních jevů II (doplňný)

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

Projekt Podpora procesů v sociálních službách usiluje o vytvoření odborné a objektivní báze zahrnující jednak důležitá data, jednak odborné názory a návrhy pro další rozvoj systému sociálních služeb v České republice.

Aktivita 2 je zaměřena na velmi širokou a komplexní problematiku sociálních jevů, které mohou přivést jedince nebo rodinu do sociálně nepříznivé situace s rizikem sociálního vyloučení (dále jen jevy).

Projekt

Požadavkem projektu je identifikovat tyto jevy pro všechny oblasti, cílové skupiny a obsáhlou problematiku, kterou pokrývají sociální služby definované v Zákoně o sociálních službách.

Projekt zapojuje do procesu identifikace velmi širokou expertní platformu zahrnující jednak zástupce poskytovatelů všech 33 zákonem definovaných sociálních služeb, jednak další aktéry ze zainteresovaných stran.

Souhrnný Katalog

Vznik

Je prvním dílčím výstupem Aktivity 2. Byl vytvořen expertním týmem. Pro vznik katalogu byla využita metoda tzv. „klíčových informantů“. Metoda je postavena na vhodném výběru osob, které jsou schopny nám poskytnout poznatky o situaci dané cílové skupiny.

Klíčovými informanty bylo celkem 72 odborníků s prokazatelnou zkušeností s cílovými skupinami, poskytováním služby a organizací či řízením poskytovatelských organizací. Tito odborníci tvoří expertní skupinu jádro@hnízdo.

Předložený Katalog není výsledkem sociologického výzkumu ani jiného vědeckého bádání. Katalog popisuje na základě přímých informací z terénu, jaké okolnosti, události a situace přispívají ke vzniku sociálně nepříznivé situace jedince nebo rodiny a možné negativní následky z nich vyplývající. Základní myšlenkový postup je popsán v přiloženém schématu.

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

Zdroje informací

Primárními zdroji jsou informace získané od poskytovatelů služeb, kteří je prezentují z vlastní dlouhodobé zkušenosti, na základě zkušeností z různých poskytovatelských subjektů, nebo např. na základě výstupů z individuálních rozhovorů s uživateli nebo z výzkumů dané cílové skupiny.

Sekundárními zdroji jsou informace získané od zástupců uživatelů, obecně známé problémy a potřeby uživatelů, názory odborníků na problematiku vybraných cílových skupin, problémy a potřeby popsané v odborných studiích, získané od odborníků působících v přímé péči zvláště v rámci vyhodnocování nepříznivé sociální situace uživatele, získané z názorů veřejnosti.

Souhrnný katalog zahrnuje veškeré shromážděné informace a poznatky. Tyto byly seříděny, sémanticky vyhodnoceny a dále upraveny a sjednoceny.

Na zpracování se podíleli další odborníci z oblasti sociologie.

Katalog jako otevřený systém

Souhrnný katalog je vytvořen jako otevřený systém. Mohou a měly by do něj být vkládány další jevy, které budou identifikovány jak věčně, tak v průběhu času.

V rámci doplňovacího a připomínkovacího procesu budou k doplnění či změnám vyzváni odborníci jak z řad poskytovatelů, tak z řad ostatních aktérů systému.

Katalog využití

Katalog bude základem pro tvorbu finálního výstupu č. 1 Aktivita 2:

Analýza dostupných datových a informačních zdrojů, tj. inventura a zhodnocení obsahu datových a informačních zdrojů ve vztahu k identifikaci a sledování vývoje sociálních jevů.

Tato analýza bude zpracována externím dodavatelem na základě výběrového řízení.

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

Souhrnný katalog bude využit jako základ pro identifikaci jevů, které souvisí s cílovými skupinami podle jednotlivých sociálních služeb. Souhrnný katalog umožní při tvorbě Katalogů podle služeb pracovat se shodným pojmovým aparátem i logickým uspořádáním. V blízké době tak vznikne 33 Katalogů podle sociálních služeb. Tyto Katalogy budou základem pro tvorbu Karty sociální služby, tak jak je to v projektu naplánováno.

V neposlední řadě může být Katalog užitečným vodítkem při zvažování širokých a komplexních souvislostí sociálních jevů, neboť jakékoliv zjednodušování či trivializace této multidimenzionální problematiky může vést k chybným závěrům a nevhodným zásahům do prostředí poskytování sociálních služeb.

Spolu se všemi autory věřím, že Katalog pomůže čtenářům nahlédnout komplexitu problematiky sociálních jevů z nového úhlu pohledu a lépe jí porozumět.

Děkuji z celého srdce všem zapojeným odborníkům a kolegům z Ministerstva práce a sociálních věcí působícím v projektu.

Michaela Wicki

10. 10. 2011

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

Základní pojmy a souvislosti

JEVY VE SPOLEČNOSTI PŘÍČINY	JEDINEC/RODINA V OHROŽENÍ	MOŽNÉ NEGATIVNÍ DŮSLEDKY PROJEDINCE/RODINU	MOŽNÉ NÁROKY NA SPOLEČNOST VEŘEJNÉ VÝDAJE
Reflektované od minulosti po současný okamžik	Reflektované v současném okamžiku	Reflektovaný od současného okamžiku do budoucnosti	Reflektovaný od současného okamžiku do budoucnosti
<p>SPOLEČENSKÉ UDÁLOSTI A SITUACE MEZINÁRODNÍ STÁT REGION / KRAJ</p> <p>SPOLEČENSKÉ UDÁLOSTI A SITUACE KOMUNITA BLÍZKÉ OKOLÍ</p> <p>UDÁLOSTI A SITUACE RODINA BLÍZKÉ SOCIÁLNÍ OKOLÍ</p> <p>UDÁLOSTI A SITUACE INDIVIDUÁLNÍ ŽIVOT JEDNICE OSOBNÍ</p> <p>INDIVIDUÁLNÍ CHARAKTERISTIKA JEDINCE V SOUČASNOSTI FYZICKÉ ZDRAVÍ PSYCHICKÉ ZDRAVÍ</p>	<p>JEDINEC V NEPŘÍZNIVÉ SOCIÁLNÍ SITUACI</p> <p>JEDINEC S OMEZENOU SCHOPNOSTÍ USPOKOJOVAT SVÉ POTŘEBY V URČITÉ OBLASTI</p> <p>JEDINEC ZÁVISLÝ NA CIZÍ POMOCI NESCHOPNÝ USPOKOJOVAT SVÉ POTŘEBY V URČITÉ OBLASTI</p> <p>SUBJEKTIVNĚ PROŽÍVANÉ DŮSLEDKY</p> <p>Zátěž, stres, frustrace, deprivace, trauma, dlouhodobé trauma a dal.</p> <p>OBJEKTIVNĚ MĚŘITELNÉ DŮSLEDKY</p> <p>Zhoršení zdravotního stavu Zhoršení sociálního statutu Změně chování</p>	<p>NEZAMĚSTNANOST</p> <p>CHUDOBA DLUHY</p> <p>ZTRÁTA BYDLENÍ BEZDOMOVECTVÍ</p> <p>DYSFUNKCE RODIN ROZPAD RODIN</p> <p>ŠPATNÁ PÉČE O DĚTI ODEBÍRÁNÍ DĚTÍ</p> <p>NÁSILÍ V RODINĚ NÁSILÍ</p> <p>KRIMINALITA</p> <p>ZÁVISLOSTI</p> <p>ZHORŠENÍ ZDRAVÍ</p> <p>ZHORŠENÍ PSYCHICKÉHO ZDRAVÍ SEBEVRAŽDY</p> <p>SOCIÁLNÍ NAPĚTÍ / IZOLACE</p>	<p>VYSOKÉ VÝDAJE NA SOCIÁLNÍ DÁVKY</p> <p>VYSOKÉ VÝDAJE A AZYLOVÉ A SOCIÁLNÍ UBYTOVÁNÍ</p> <p>VYSOKÁ POPTÁVKA A VÝDAJE NA POBYTOVÉ SLUŽBY A ÚSTAVNÍ PÉČI</p> <p>VYSOKÉ VÝDAJE NA ŘEŠENÍ DYSFUNKCE A NÁSILÍ V RODINĚ</p> <p>VYSOKÉ VÝDAJE SPOJENÉ S OSPOD A NRP</p> <p>VYSOKÉ VÝDAJE NA ŘEŠENÍ KONFLIKTŮ A NÁSILÍ KOMUNITĚ</p> <p>VYSOKÉ VÝDAJE NA POLICII, SOUDNÍ SYSTÉM, VĚZEŇSTVÍ</p> <p>VYSOKÉ VÝDAJE NA LÉČBU ZÁVISLOSTÍ</p> <p>VYSOKÉ VÝDAJE NA ZDRAVOTNÍ PÉČI</p>

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

I. Úroveň - mezinárodní události

1. Ekonomická situace zemí

1.1

Ekonomická krize v rámci Evropské Unie

1.2

Zhoršená ekonomická situace bezprostředně sousedících států

1.3

Pracovní a ekonomická migrace do České republiky

2. Krizová situace zemí

2.1

Migrace způsobená válkou, chudobou, politickou situací, přírodní katastrofou

2.2

Příchod uprchlíků

3. Změna legislativy zemí

3.1

Změny v legislativě v oblasti sociálních dávek ve třetích zemích

3.2

Nejednotnost legislativy

3.3

Migrace za výhodnějším sociálním systémem v rámci EU

4. Volný pohyb osob

4.1

V rámci prostoru volného pohybu osob (Schengen) v EU přicházejí jednotlivci i rodiny s dětmi za lepším pracovním uplatněním

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

II. Úroveň - stát a regiony

1. Zhoršující se ekonomická situace obyvatelstva vlivem ekonomické krize

1.1

Vysoká nezaměstnanost v daných regionech

1.2

Nezaměstnanost a nízká zaměstnatelnost specifických skupin obyvatelstva (handicapovaní, sociálně znevýhodnění, absolventi škol, senioři, matky s dětmi, příslušníci minorit, apod.)

1.3

Propad příjmů u nízko a středněpříjmových skupin obyvatelstva spojený s nárůstem neschopnosti dostát finančním závazkům

1.4

Sociální propad některých domácností a snižování jejich životní úrovně vedoucí ke zvyšování podílu ekonomicky a sociálně slabých domácností

1.5

Útlum některých odvětví spojený s propouštěním zahraničních zaměstnanců

2. Snižování výdajů veřejných rozpočtů

2.1

Snížení sociálních dávek s dopadem na nízkopříjmové domácnosti

2.2

Snížení příspěvku na péči a omezení jeho přiznávání s dopadem na neformálně pečující rodiny

2.3

Nízká výše a nedostatečná valorizace starobních důchodů (snižování jejich reálné výše)

2.4

Snižování rozpočtů školských zařízení s dopadem na kompenzační řešení (asistenti pedagogů, pořizování pomůcek, apod.)

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

3. Stav veřejného mínění, společenské normy a předsudky

3.1

Tolerantní postoj veřejnosti k tělesným trestům u dětí a jiným nepřiměřeným výchovným prostředkům

3.2

Liberální postoj veřejnosti k užívání užívání legálních drog, alkoholu a nikotinu (cigaret) a jejich snadná dostupnost mládeži

3.3

Stigmatizace osob a rodin s nízkým socioekonomickým statusem nebo osob žijících v sociálně vyloučených lokalitách

3.4

Stigmatizace Romů jako etnika (na základě zevšeobecňujícího přiřazování negativních vlastností jedincům)

3.5

Stigmatizace lidí s duševním onemocněním, zdravotním handicapem či jiným znevýhodněním

3.6

Časté projevy rasové netolerance a vysoká míra xenofobie ve společnosti. Tolerance k projevům nesnášenlivosti vůči skupinám obyvatelstva, pasivní podpora separace a segregace stigmatizovaných skupin obyvatelstva

3.7

Negativní postoj veřejnosti k osobám závislým na návykových látkách

3.8

Negativní postoj veřejnosti k bezdomovcům

3.9

Negativní postoj veřejnosti k seniorům

3.10

Podceňování významu sociálních služeb ve veřejném mínění, předsudky k lidem využívajícím sociální služby

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

4. Informovanost veřejnosti a stav osvěty

4.1

Absence informovanosti u laické veřejnosti o negativních dopadech užívání některých návykových látek

4.2

Nízká informovanost veřejnosti o životě lidí se specifickými potřebami (duševním onemocněním, postižením, apod.)

4.3

Nedostatečná osvěta potenciálních zaměstnavatelů handicapovaných osob

4.4

Velmi nízká finanční gramotnost obyvatelstva

4.5

Nedostatečná propagace principu vzájemné solidarity a úcty ke stáří a starým lidem

4.6

Nízká osvěta sociálních služeb – nedostatečný objem a kvalita informací o sociálních službách, nedostatečná znalost legislativy

5. Bariéry ve veřejných budovách a na veřejných prostranstvích

5.1

Absence nebo nedostatek bezbariérových vstupů do škol, státních institucí, sociálních a zdravotních zařízení

5.2

Bariéry ve veřejných prostranstvích

5.3

Nedodržování vyhlášky o přístupnosti k úřadům (webové stránky, formuláře či datové schránky a další aplikace)

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

6. Trh práce a politika zaměstnanosti

6.1

Nedostatečná nabídka pracovních míst pro osoby s nízkou kvalifikací

6.2

Nedostatečná nabídka pracovních míst pro mladistvé a mladé dospělé s nízkou kvalifikací

6.3

Omezená nabídka (finančně dostupných) rekvalifikačních a vzdělávacích kurzů

6.4

Vysoká míra nelegální práce (práce na černo) bez plateb pojištění a její nedostatečná kontrola ze strany státu

6.5

Nedostatečné množství přechodných resocializačních programů

6.6

Nedostatečné množství programů zaměřených na podporované zaměstnávání, nízká motivace zaměstnavatelů, nedostatek pobídek pro vznik pracovních míst pro osoby se specifickými potřebami (mentálním či fyzickým postižením) a osoby s psychiatrickým onemocněním apod.

6.7

Nízká motivace zaměstnavatelů, nedostatek pobídek pro vznik pracovních míst pro osoby s mentálním či fyzickým postižením a osoby s psychiatrickým onemocněním

6.8

Málo funkční systém náhradního plnění zaměstnávání zdravotně znevýhodněných osob (nedostatek pracovních příležitostí a odbytu výrobků chráněných dílen)

6.9

Nízká účinnost služeb zaměstnanosti pro osoby se znevýhodněním

6.10

Omezená nabídka práce pro osoby vyššího věku (nad 50 let)

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

7. Omezení a diskriminace na trhu práce

7.1

Omezení přístupu (nízké šance uplatnění) seniorů na trh práce, diskriminace osob vyššího středního věku na trhu práce

7.2

Ztížený přístup a diskriminace Romů na trhu práce

7.3

Snížený přístup a diskriminace matek s dětmi na trhu práce (nedostatečná podpora pro matky samoživitelky při návratu do práce)

7.4

Malá podpora práce na částečný úvazek (part-time)

7.5

Ztížený přístup a diskriminace při přístupu k zaměstnání u handicapovaných osob (např. osob s mentálním a fyzickým postižením a osob s psychiatrickým onemocněním)

7.6

Obcházení povinnosti zaměstnavatelů zaměstnávat osoby se zdravotním postižením (například odběrem zboží z podniku zaměstnávajícího tyto osoby)

7.7

Ztížený přístup k zaměstnání osob s dlouhodobými zdravotními problémy

8. Podíl flexibilní práce na trhu práce

8.1

Nedostatek flexibility práce a zkrácených úvazků pro skupiny obyvatel se specifickými potřebami

8.2

Absence pracovních příležitosti s možností výplaty mzdy i za kratší období (za den, za týden)

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

9. Bytová politika, trh s byty a s ubytováním

9.1

Nedostatky v oblasti definice sociálního bydlení, absence komplexní státní politiky bydlení, zejména sociálního bydlení

9.2

Zvyšování nájemného a postupný konec regulace cen nájemného v obecních bytech i v bytech soukromých vlastníků

9.3

Nedostačující počet sociálních bytů (nízká nabídka)

9.4

Nedostatek podporovaného bydlení pro seniory v regionu

9.5

Nedostatek (v určitých regionech) sociálních bytů pro seniory spojených s poskytováním sociálních služeb (Domy s pečovatelskou službou, Domovy pro seniory)

9.6

Nedostatek podporovaného bydlení pro osoby se specifickými potřebami z důvodu zdravotního stavu v regionu

9.7

Nedostatek nocleháren a nedostatečná kapacita azylových domů pro osoby žijící na ulici (bezdomovce) a pro osoby akutně ohrožené sociálním vyloučením (především ve velkých městech)

9.8

Finanční nedostupnost bydlení pro určité skupiny obyvatelstva (nedostatek cenově dostupných bytů, nedostatek bytů s nízkým nájemem pro lidi s nízkým příjmem)

9.9

Neexistence finančně dostupných dlouhodobých ubytoven (sociální ubytování)

9.10

Předsudky na trhu s byty: skrytá diskriminace minorit, sociálně slabých a rodin s dětmi při obstarávání bytů k pronájmu i při získávání hypoték

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

10. Legislativa a soudnictví

10.1

Snížená vymahatelnost práva a zdlouhavé projednávání soudních případů

10.2

Tvrdý postup exekutorů nebo neoprávněné exekuce porušující zákon

10.3

Neúměrná výše pokut a úroků při exekučním řízení

10.4

Legislativa neřeší všechny typové sociálně rizikové situace

10.5

Kvalita právních předpisů a soudnictví (právní interpretace a formalismus)

10.6

Nízká efektivita výkonné moci státu (včasnost a přiměřenost následků), dlouhé termíny řešení trestných činů, dlouhé termíny činnosti soudců

10.7

Složitost a nesrozumitelnost právního systému, nedostatečná provázanost složek výkonu státní správy

10.8

Nedostatečná regulace hazardu

10.9

Nízká efektivita při potírání lichvy (chybí postihy za lichvu)

10.10

Nedostatečná právní ochrana osob s postižením před zadlužováním

III. Úroveň - komunita/obec

1. Ekonomická situace obce

1.1

Nízký počet zaměstnavatelů způsobený ekonomickou krizí

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

1.2

Vysoký podíl nezaměstnaných, osob s nízkými příjmy, osob závislých na sociálních dávkách

1.3

Nedostatek finančních prostředků k zajištění sociálních služeb

2. Velikost a umístění obce

2.1

Velké obce: absence sociálních kontaktů, anonymita, sociální a prostorová segregace

2.2

Malé obce: nízká nabídka, nedostupnost sociálních služeb, omezené prostředky na sociální služby

2.3

Špatná dopravní obslužnost

2.4

Nedostatek pracovních příležitostí

2.5

Vznik a existence ghet / sociálně vyloučených lokalit

3. Infrastruktura v obci

3.1

Špatná dopravní obslužnost malých a odlehlých obcí

3.2

Nedostupnost sociálních služeb

3.3

Nedostatek pracovních příležitostí

3.4

Absence sociálního bydlení

4. Samospráva měst a obcí

4.1

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

Absence nebo nekvalitní komunitní plánování

4.2

Nedostatečné znalosti a vědomosti úředníků, neinformovanost, nedostatečná znalost legislativy

4.3

Nezájem o řešení problémů specifických skupin obyvatelstva

4.4

Korupce, populismus, plánování politiky pouze pro jedno volební období

5. Sociální síť v obci

5.1

Neexistence nebo nedostatek sociálních služeb, míst, kde by občané mohli navazovat kontakty, najít pomoc

5.2

Nedostatečnost nebo neexistence ambulantních a terénních služeb

5.3

Nedostatek finančních prostředků na vybudování a rozvoj sociální sítě

5.4

Pasivita a neochota občanů podílet se na veřejném životě obce

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

6. Demografická struktura, geografická specifika a trh práce v obci

6.1

Stárnutí populace - vyšší procento seniorů v obcích

6.2

Vylidňování obcí – odchod mladší generace do měst

6.3

Vyšší procento méně majetných obyvatel v malých obcích

6.4

Malé nebo naopak velké procento potenciálních uživatelů sociálních služeb

6.5

Větší procento potenciálních uživatelů sociálních služeb ve větších obcích

6.6

Špatná dopravní dostupnost

6.7

Nedostatek pracovních příležitostí

6.8

Kvalifikace nevyužitelná v místě

6.9

Vyšší podíl nízkokvalifikované pracovní síly v malých obcích

7. Charakter bydlení v obci

7.1

Nedostatek, případně absence komunálních bytů pro osoby se specifickými potřebami (bezbariérových bytů, azylových bytů apod.)

7.2

Neexistence finančně přijatelného bydlení pro mladé a finančně slabší

7.3

Nedostatek vhodných bytů pro seniory (zvláště osamělé)

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

7.4

Nedostatek finančně dostupného bydlení či ubytování obecně

7.5

Neexistence finančně přijatelného bydlení pro finančně slabší jedince či rodiny

IV. Úroveň – Rodina, ve které jedinec žije nebo v takové rodině vyrostl či žil

1. Rodiny pečující o člena se specifickými potřebami

1.1

Člen rodiny – jedinec (dospělý / dítě) se specifickými potřebami

Jedinec s postižením

Nemocný člověk

Jedinec s duševními obtížemi

Jedinec s duševním onemocněním nebo poruchou

Jedinec s různými poruchami (učení a dal).

Jedinec trpící závislostí

Jedinec se sníženou soběstačností z důvodu stáří

Jedinec / dítě v náhradní péči

Jedinec / dítě v náhradní péči trpící následky špatné péče v minulosti

2. Rodiny pečující o přijaté dítě/děti

2.1

Rodiny – zájemci a žadatelé o náhradní rodinnou péči

2.2

Rodiny poskytující přechodnou (profesionální) pěstounskou péči

2.3

Rodiny poskytující dlouhodobou pěstounskou péči

2.4

Osvojitelé

2.5

Příbuzní pečující o děti žijící mimo vlastní rodinu

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

3. Rodiny sociálně a kulturně odlišné

3.1

Rodina s rodiči pocházejícími z menšin, rozdílných kultur a národností, případně smíšené manželství s odlišnými kulturními zvyklostmi

3.2

Rodina, ve které člen rodiny spáchal násilný trestný čin, případně se člen rodiny stal obětí trestné činnosti

3.3

Sociálně segregovaná rodina, jejíž normy a hodnoty jsou v rozporu s normami majoritní společnosti

3.4

Prostorově izolovaná rodina

3.5

Rodina s rodiči přináležejícími k sektě nebo rodina s výrazně dogmatickou náboženskou výchovou

3.6

Rodina tvořená homosexuálním párem

4. Rodina zasažená náhlou mimořádnou událostí

4.1

Rodina po náhlém rozvodu, odchodem partnera, odchodem jednoho nebo obou rodičů z primární rodiny

4.2

Rodina, kterou postihly živelné události (přírodní katastrofa, požár)

4.3

Rodina, kterou postihla tragická událost - úmrtí (náhlé, tragické, sebevražda) v rodině

4.4

Rodina, kterou postila náhlá invalidita či dlouhodobá nemoc člena

4.5

Rodina, kterou postila náhlá invalidita či dlouhodobá nemoc živitele rodiny

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

4.6

Rodina, které se narodilo dítěte s postižením nebo s ohrožením jeho vývoje

4.7

Rodina, ve které vážně onemocnělo nebo utrpělo vážný úraz dítě

4.8

Rodina, ve které z důvodu domácího násilí musí matka s dětmi opustit stávající domácnost

4.9

Rodina, kterou postihla náhlá finanční krize, a náhlý propad do chudoby z důvodu exekuce či krachu v podnikání apod.

4.10

Rodina, v níž byl na některém členu spáchán trestný čin

5. Rodiny s nízkým příjmem a nízkou životní úrovní

5.1

Rodina s dlouhodobě nízkou životní úrovní (nedostatečně ekonomicky zajištěná rodina), případně se zadlužeností dopadající na celou rodinu

5.2

Rodina ohrožená mimořádnými výdaji (finančně náročnou léčbou či jinými výdaji spojenými se zdravotním stavem či specifickými potřebami člena)

5.3

Rodina, ve které došlo k náhlé ztrátě majetku v důsledku živelní události anebo exekuce apod.

5.4

Rodina, ve které došlo k náhlé změně finanční situace s rizikem chudoby

5.5

Rodina, která nemůže fakticky pomoci či pečovat o své členy se specifickými potřebami z důvodu obtížné finanční či bytové situace

5.6

Domácnost seniorů/a s nedostatečným příjmem

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

5.7

Rodina se zadlužeností dopadající na celou rodinu

6. Rodiny ve špatné bytové situaci

6.1

Rodina obývající prostory hygienicky nevhodné pro bydlení

6.2

Rodina, která bydlí na malém společném prostoru (bydlení více osob v malých bytech s nedostatečným hygienickým zázemím) případně s vysokými finančními náklady na bydlení

6.3

Dlouhodobý život rodiny v ubytovnách nebo v podnájmech

6.4

Rodina, jejíž bydlení neodpovídá potřebám částečně či plně imobilního člena rodiny (v bytě či rodinném domě chybí nutné úpravy nezbytné pro běžný život)

6.5

Rodina neschopná péče nebo nepečující o obydlí a udržování hygieny (hromadění odpadků, potravin, předmětů, atd.)

6.6

Rodina žijící v provizoriu bez energií, vody

6.7

Rodina obývající prostory, které nejsou určeny k trvalému bydlení (provizorní stavby, přístřešky, maringotky apod.)

7. Rodiny omezující práva svého člena

7.1

Rodina omezující lidská práva u osob se specifickými potřebami, s mentálním či fyzickým postižením (např. právo na soukromí, na partnerské vztahy)

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

7.2

Rodina rozhodující za handicapovaného jedince, která rozhoduje za handicapovaného jedince či určuje podmínky života handicapované osoby bez jejího vědomí

7.3

Rodina omezující práva seniora

7.4

Rodina omezující práva dítěte nebo mladistvého

7.5

Rodina omezující práva svého člena (dospělého samostatného zdravého jedince)

8. Špatně fungující, nefunkční a dysfunkční rodiny

8.1

Rodina, ve které rodinní příslušníci nevytváří dobré stabilní rodinné prostředí pro své členy

8.2

Rodina s nízkou mírou solidarity a absencí vzájemné podpory, bez ochoty, faktické pomoci a péče o své členy, respektive členy se specifickými potřebami

8.3

Rodina, ve které probíhá krize rodinného systému v důsledku rozpadu manželského či partnerského vztahu

8.4

Rodina, ve které probíhá krize rodinného systému v důsledku zhoršených ekonomických podmínek

8.5

Rozvrácená či zcela rozpadlá rodina

8.6

Rekonstruovaná rodina, ve které vznikají a ustanovují se nové manželské nebo partnerské a rodinné poměry s problémem moje/tvoje/naše děti

8.7

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

Rodina s nestálým a nejasným členstvím partnerů

8.8

Rodina neschopná řádné péče o děti, ve které dochází k zanedbávání výchovy

8.9

Rodina, ve které došlo k trestné činnosti v souvislosti s péčí o dítě

9. Rodiny s výskytem domácího násilí

9.1

Rodina, ve které se objevují otevřené či skryté znaky domácího násilí páchaného na některém členovi

9.2

Rodina s rozvinutým domácím násilím (fyzickým či psychickým, šikanou, stalkingem, s fyzickým či psychickým zneužíváním, s omezováním osobní svobody) páchaném na některém členovi

10. Rodiny s výskytem závislosti či kriminality některých svých členů

10.1

Rodina, ve které se vyskytuje závislost – závislost rodiče (rodičů) či dítěte (děti) na alkoholu, drogách či herních automatech

10.2

Rodina, v které se vyskytuje kriminalita člena (rodič, dítě, širší rodina)

10.3

Rodina, kde je kriminalita způsobem zajištění obživy (rodiče či děti páchají drobné krádeže či jinou kriminální činnost)

10.4

Rodina, v níž je kriminalita páchána na vlastních členech (násilí, týrání, sexuální zneužití a dal.)

10.5

Rodina, kde dochází k nucení členů k poskytování sexuálních služeb

11. Rodiny špatně pečující o děti

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

11.1

Rodiny se sníženou schopností plnit rodičovské povinnosti

11.2

Rodiny, kde dochází k zanedbávání dětí

11.3

Rodiny, kde chybí vzorce běžně fungující rodiny pro dítě

11.4

Rodiny, kde chybí pozitivní životní vzory pro dítě

11.5

Rodiny, kde dochází k sexuálnímu či jinému zneužívání dětí

11.6

Rodiny, kde dochází k psychickému či fyzickému týrání dětí

11.7

Rodiny, kde je nutné přechodné nebo trvalé odebrání dětí

11.8

Rodina, kde dochází k nucení dětí k poskytování sexuálních služeb

11.9

Rodiny, kde je nedostatek podpory vzdělávání v rodině

11.10

Rodiny, kde dochází k zanedbávání povinné školní docházky

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

V. Úroveň – statut jedince - osobní situace mimo vliv a oblast rodiny

1. Ekonomická situace

1.1

Nízký příjem, chudoba

1.2

Příjmy jsou závislé na sociálních dávkách

1.3

Žádné příjmy po sankčním vyřazení z evidence úřadu práce

1.3

Zadluženost a předluženost

1.4

Dluhová past

1.5

Nepříznivá finanční situace po odchodu do důchodu, úmrtí druha nebo družky

2. Vzdělání

2.1

Nedokončené základní vzdělání

2.2

Základní vzdělání pouze ve zvláštní nebo pomocné škole

2.3

Nízké dosažené vzdělání, nízká kvalifikace

2.4

Kvalifikace, která se neuplatní v místě bydliště nebo okolí

2.5

Kvalifikace, která ztrácí či ztratila uplatnění na trhu práce obecně

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

3. Zaměstnání

3.1

Nezaměstnanost

3.2

Dlouhodobá nezaměstnanost (1 a více let)

3.3

Nezaměstnatelnost (chybějící kvalifikace, sociální dovednosti, pracovní návyky, motivace k práci)

3.4

Práce „na černo“

3.5

Nezaměstnanost z důvodu postižení nebo zdravotního stavu či věku

3.6

Snížená možnost uplatnit se na trhu práce z důvodu zhoršeného zdravotního stavu (dlouhodobá nemoc, chronické onemocnění) nebo neschopnosti souvislé pracovní činnosti s ohledem na závažnost svého onemocnění

3.7

Snížená možnost zaměstnání z důvodu nedostatečné praxe

3.8

Snížená možnost zaměstnání díky nízkému vzdělání

3.9

Snížená možnost zaměstnání pro dřívější propuštění z důvodu hrubého porušení pracovní smlouvy, častého střídání zaměstnání

3.10

Problémy na pracovišti jako je platová diskriminace, sexuální obtěžování apod.

3.11

Snížená možnost zaměstnání z důvodu záznamu v trestním rejstříku

3.12

Klientský systém zaměstnávání

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

3.13

Úplná existenční závislost na zaměstnavateli/ce

3.14

V důsledku neznalosti legislativy ČR je ztížena možnost reálně řešit svou situaci

3.15

Nevyhovující a nedůstojné pracovní podmínky a prostředí

3.16

Zhoršená zaměstnatelnost osob se záznamem v rejstříku trestů v důsledku přetlaku na volná pracovní místa

4. Rodinný život viz také IV. Úroveň Rodina

4.1

Život v nefunkční či dysfunkční rodině

4.2

Osamělý život

4.3

Dlouhodobý pobyt (život) mimo rodinu z důvodu zaměstnání apod.

4.4

Dlouhodobý život mimo rodinu z důvodu výkonu trestu

4.5

Dlouhodobý život mimo rodinu z důvodu hospitalizace

4.6

Dlouhodobý život mimo rodinu z důvodu pobytu v ústavní péči

4.7

Dlouhodobý život mimo rodinu z důvodu pobytu v terapeutické komunitě

5. Sociální vazby

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

5.1

Žádná nebo snížená možnost sociálních kontaktů a účasti na životě společnosti z důvodů psychosociálních obtíží, zdravotního postižení, vysokého věku, geografické vzdálenosti místa a dal.

5.2

Žádná nebo snížená možnost sociálních kontaktů a účasti na životě společnosti z důvodů dodržování tradic a hodnot, které majoritní společnost nepřijímá

5.3

Žádná nebo snížená možnost sociálních kontaktů a účasti na životě společnosti z důvodů generační příslušnosti ke skupině se specifickým životním stylem

5.4

Žádná nebo snížená možnost sociálních kontaktů a účasti na životě společnosti z důvodů generační příslušnosti k některé minoritě

6. Náhlá změna v životě jedince

6.1

Úraz s dlouhodobými následky ve spojení se ztrátou schopnosti pracovat, přiznání částečného či plného invalidního důchodu

6.2

Náhlé závažné onemocnění (civilizační choroba či jiná závažná diagnóza) u původně soběstačné osoby

6.3

Potrat, předčasný porod, rizikové těhotenství

6.4

Náhlá ztráta bydlení

6.5

Náhlý finanční propad, zhoršení ekonomické situace, ztráta majetku, bydlení

6.6

Ztráta profesní role z důvodu vážné nemoci nebo úrazu

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

6.7

Náhlá ztráta zaměstnání

6.8

Nehoda s psychickým dopadem (viník nehody)

6.9

Náhlá změna či ztráta duševního zdraví při akutní krizi (reakce na trauma nebo závažný stres)

6.10

Náhlé psychické obtíže či onemocnění (poruchy spánku, poruchy nálad, panická ataka, sebepoškozování, sebevražedné projevy, toxická psychóza, apod.)

6.11

Úmrtí, ztráta blízkého

6.12

Jedinec se stane obětí trestného činu (násilí, znásilnění, loupež, podvod a dal.)

6.13

Náhlá změna či ztráta majetku v důsledku přírodní katastrofy (povodeň, požár apod.)

7. Bydlení

7.1

Ztráta bydlení

7.2

Nevyhovující bydlení, špatné bytové podmínky

8. Zdraví viz také Úroveň VI. Charakteristika jedince

8.1

Psychické onemocnění

8.2

Somatické onemocnění, úraz, invalidita

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

8.3

Zdravotní postižení, kombinace několika druhů postižení

8.4

Ztráta schopnosti sebeobsluhy z důvodu stáří

9. Práva, povinnosti, legislativa

9.1

Neznalost svých práv a povinností

9.2

Neznalost zákonů a dalších norem

9.3

Celková dezorientace v chápání zákonitostí života společnosti

10. Cizinci (kromě výše uvedeného)

10.1

Odloučení od původního prostředí,

10.2

Jazyková bariéra

10.3

Závislost na zprostředkovatelích – klientský systém

10.4

Odlišné kulturní zvyky

10.5

Ilegální pobyt

10.6

Ilegální práce

11. Návrat do života po dlouhodobém pobytu v zařízení

11.1

Mladý člověk po ukončení pobytu v různých zařízeních (ústavní výchova, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, dlouhodobá hospitalizace, vězení pro mladistvé, léčebny a dal.)

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

11.2

Dospělý jedinec po návratu z výkonu trestu

11.3

Dospělý jedinec po ukončení léčby v ústavním zařízení

11.4

Dospělý jedinec po ukončení léčby závislosti

11.5

Senior po návratu z dlouhodobé hospitalizace nebo LDN

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

VI. Úroveň - charakteristika jedince – zdravotní stav

1. Fyzické zdraví, aktuální fyzický stav

1.1

Jedinec s postižením či znevýhodněním:

Tělesné postižení

Smyslové postižení

Mentální postižení

Kombinované postižení

Jedinec s trvalými následky úrazu či onemocnění

Jedinec se zhoršenými fyzickými schopnostmi v důsledku stáří

1.2

Nemocný člověk

Člověk, u něhož došlo k náhlému závažnému zhoršení zdravotního stavu

Dlouhodobě nemocný člověk

Hospitalizovaný člověk

1.3

Jedinec nacházející se ve stádiu rekonvalescence a rehabilitace

1.4

Jedinec nacházející se v terminálním stádiu (člověk ke smrti jdoucí)

2. Psychické zdraví - psychický stav a psychické problémy

2.1

Jedinec s nemocí centrální nervové soustavy

2.2

Jedinec se zhoršenými mentálními a psychickými funkcemi v důsledku stáří

2.3

Jedinec s duševním onemocněním

2.4

Jedinec s duševním onemocněním v kombinaci s fyzickým či mentálním handicapem

2.5

Jedinec s poruchami chování

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

2.6

Jedinec s poruchami osobnosti

2.7

Jedinci s různými psychickými poruchami a psychosomatickým onemocněním

2.8

Jedinec s poruchami attachmentu

2.9

Jedinec s posttraumatickými stavy a poruchami

2.10

Jedinec s obtížemi v oblasti sexuální identity a sexuální orientace

2.11

Jedinec se sexuální deviací

2.12

Jedinec v krizi

2.13

Jedinec trpící různými psychickými obtížemi (stres, deprese, syndrom vyhoření a dal.)

2.14

Jedinec se specifickými poruchami učení, hyperaktivitou a dal.

2.15

Jedinec dysociální

3. Intrapsychická rovina osobnosti

3.1

Jedinec ve vývojové (tranzitorní) krizi

3.2

Jedinec v krizi identity

3.3

Jedinec v krizi rolí (mateřské, otcovské, pracovní, manželské, atd.)

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

3.4

Jedinec v přechodu (klimakterium a andropauza)

3.5

Jedinec vstupující do seniorského věku nebo do důchodu

3.6

Jedinec v psychospirituální krizi, otázky víry, otázky po smyslu života

3.7

Jedinec v existenciální krizi - krize smyslu bytí, světa a života, životní bilancování

3.8

Jedinec se syndromem vyhoření

3.9

Jedinec se sebevražednými projevy (tendence, pokus první, pokus opakovaný)

3.10

Jedinec - akcentovaná osobnost - dominance určité negativní vlastnosti: svárlivosti, lenosti, nerozhodnosti, nesamostatnosti, přílišné důvěřivosti, negativní stereotypy a dal.

3.11

Sociálně nezralý jedinec s omezenými sociálními a emocionálními kompetencemi

4. Závislost (alkoholová, návykové látky, gamblerství a ostatní)

4.1

Jedinec trpící závislostí na alkoholu

4.2

Jedinec trpící závislostí na lécích a jiných návykových látkách

4.3

Jedinec trpící závislostí na herních automatech - patologické hráčství (gamblerství)

4.4

Jedinec trpící závislostí na počítačových hrách, na internetu, nadměrném sledování televize

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

4.5

Jedinec trpící závislostí na blízké osobě, sexu a dal.

4.6

Jedinec experimentující s alkoholem, návykovými látkami a dal.

5. Snížené sociální dovednosti a příležitosti

5.1

Jedinec s problémy s komunikací z důvodů jazykových

5.2

Jedinec s problémy s komunikací z důvodů kulturních

5.3

Jedinec s problémy s komunikací z důvodů postižení nebo psychického onemocnění či psychických obtíží

5.4

Jedinec s nízkou mírou sociálních dovedností a kompetencí

5.5

Jedinec s omezenými příležitostmi účastnit se společenského života

5.6

Jedinec žijící v sociální izolaci a samotě

6. Stáří

6.1

Jedinec se sníženou mírou soběstačnosti z důvodu stáří

6.2

Jedinec se zdravotními obtížemi z důvodu stáří

6.3

Jedinec se psychickými obtížemi z důvodu stáří

6.4

Jedinec trpící sociálními obtížemi z důvodu stáří

6.5

Jedinec trpící samotou či pocity osamělosti z důvodu stáří

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

VII. Úroveň - Možné negativní důsledky pro jednice a rodinu

1. Nezaměstnanost a trh práce

1.1

Vyšší nezaměstnanost

1.2

Nezaměstnanost skupin obyvatelstva se specifickými potřebami

1.3

Dlouhodobá nezaměstnanost

1.4

Konkurence levné pracovní síly

2. Ekonomická situace a chudoba

2.1

Zhoršení ekonomické situace

2.2

Špatná finanční situace

2.3

Nemožnost zajistit základní potřeby a bydlení z vlastních příjmů

2.4

Zadlužování

2.5

Dluhová past

2.6

Zhoršená kvalita života

2.7

Ztráta existenční stability

2.8

Dlouhodobé čerpání sociálních dávek

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

2.9

Závislost na sociálních dávkách

3. Bydlení, ztráta bydlení, bezdomovectví

3.1

Bydlení neodpovídající potřebám osob či potřebám lidí se specifickými potřebami

3.2

Hygienicky závadné bydlení

3.3

Ohrožené bydlení

3.4

Nejisté bydlení

3.5

Přechodné bydlení / ubytování

3.6

Riziko ztráty bydlení / ubytování

3.7

Ztráta bydlení

3.8

Akutní bezdomovectví

3.9

Dlouhodobé bezdomovectví

4. Život rodiny

4.1

Sociální a ekonomické ohrožení rodiny pečující o člena s postižením či specifickými potřebami

4.2

Ohrožení partnerského soužití a stability rodiny

4.3

Ohrožené plnění funkcí rodiny

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

4.4

Dysfunkce v rodině

4.5

Rozpad rodiny

4.6

Násilí v rodině na jejích členech

4.7

Špatná péče o děti (viz dále)

5. Vzdělání a vzdělávání

5.1

Nedostatek podpory vzdělávání v rodině

5.2

Zanedbávání povinnosti školní docházky

5.3

Nízká úroveň vzdělání

5.4

Nedostatek příležitostí ke vzdělávání u dětí a lidí se specifickými potřebami

5.5

Žádná, nedostatečná nebo nevhodná kvalifikace

6. Špatná péče o děti

6.1

Snížená schopnost plnit rodičovské povinnosti

6.2

Zanedbávání dětí

6.3

Absence vzorců běžně fungující rodiny pro dítě

6.4

Absence pozitivních životních vzorů pro dítě

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

6.5

Zneužívání dětí

6.6

Týrání dětí

6.7

Odebírání dětí

6.8

Hospitalizace dětí

6.9

Život dětí mimo rodinu

6.10

Psychosociální a emocionální následky u dětí a mládeže respektive celoživotní následky

6.11

Sociálně patologické jevy u dětí a mládeže respektive celoživotní následky

7. Násilí v rodině

7.1

Růst napětí a konfliktů

7.2

Agresivní projevy

7.3

Agrese

7.4

Fyzické týrání člena rodiny

7.5

Psychické týrání člena rodiny

7.6

Finanční násilí na členovi rodiny

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

8. Patologické jevy a kriminalita

8.1

Riziko nárůstu sociálně patologických jevů

8.2

Nárůst sociálně patologických jevů

8.3

Riziko kriminálního chování

8.4

Drobná kriminalita

8.5

Kriminalita

8.6

Opakovaná kriminalita

9. Závislosti

9.1

Zvýšené riziko vzniku závislosti

9.2

Experimentování s alkoholem a jeho rizikové užívání

9.3

Alkoholismus

9.4

Experimentování či rizikové užívání marihuany a dalších návykových látek

9.5

Experimentování s návykovými látkami a léky a jejich rizikové užívání

9.6

Drogová závislost

9.7

Chronická drogová závislost

9.8

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

Zvýšené riziko přenosu infekčních onemocnění

9.9

Gamblerství

10. Zdravotní stav

10.1

Nárůst výskytu infekčních onemocnění

10.2

Zhoršení zdravotního stavu u osob se specifickými potřebami

10.3

Snížení schopnosti sebeobsluhy a péče o sebe

10.4

Závislost na pomoci jiné osoby (od lehké až po úplnou závislost)

10.5

Hospitalizace

10.6

Dlouhodobá hospitalizace

11. Psychický stav

11.1

Psychická zátěž, stres, frustrace, deprese

11.2

Trauma

11.3

Posttraumatická stresová porucha

11.4

Psychická krize

11.5

Poruchy attachmentu u dětí respektive celoživotní následky

11.6

Dlouhodobé vývojové trauma u dětí respektive celoživotní trauma

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

11.7

Deprivace u dětí respektive celoživotní deprivace

11.8

Poruchy chování u dětí a mladistvých

11.9

Poruchy osobnosti

11.10

Různé psychické poruchy

11.11

Psychiatrická onemocnění

11.12

Akutní zhoršení psychického stavu respektive zdraví

11.13

Dlouhodobé zhoršování psychického stavu respektive zdraví

11.14

Sebevraždy

12. Sociální život

12.1

Nízká úroveň sociálních dovedností

12.2

Zhoršení sociálních dovedností

12.3

Omezená příležitost k sociálním kontaktům a účasti na společenském životě

12.4

Omezení sociálních kontaktů

12.5

Ztráta sociálních kontaktů

12.6

Nedostatek kontaktů s lidmi

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

12.7

Život v izolaci a osamění

13. Sociální vyloučení a znevýhodnění

13.1

Ohrožení sociálním vyloučením

13.2

Sociální vyloučení

13.3

Vznik sociálně vyloučených lokalit

14. Sociální napětí a nespokojenost

14.1

Snížená míra vzájemné tolerance a solidarity

14.2

Zvyšování nespokojenosti občanů

14.3

Zvyšování sociálního napětí

14.4

Možnost vzniku sociálně či etnicky motivovaných sociálních nepokojů

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

VIII. Úroveň - Možné nároky na společnost

1. Růst výdajů veřejných rozpočtů respektive vysoké výdaje

1.1

Vysoké výdaje na sociální dávky

1.2

Vysoké výdaje na dávky určené na bydlení

1.3

Vysoké výdaje na sociální a azylové bydlení

1.4

Vysoká poptávky po nákladných pobytových službách a ústavní péči

1.5

Vysoké výdaje na řešení dysfunkcí v rodině

1.6

Vysoké výdaje spojené s výkonem sociálně právní ochrany dítěte

1.7

Vysoké výdaje spojené se systémem náhradní rodinné péče

1.8

Vysoké výdaje na ústavní péči o děti a mládež

1.9

Vysoké výdaje na léčbu závislostí

1.10

Vysoké výdaje na zdravotní péči

1.11

Vysoké výdaje na lůžkovou zdravotní péči

1.12

Vysoké výdaje na policii a pořádkový systém

1.13

Vysoké výdaje na vězeňství

1.14

Vysoké investice na výstavbu ústavních a pobytových zařízení

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

Seznam autorů

Seznam autorů souborů sociálních jevů za jednotlivé služby

Petr Lébr	azylové domy	o.s. Cesta naděje
Antonín Plachý	azylové domy	Armáda spásy
Ilja Hradecký	azylové domy	Naděje o.s.
Jana Hajná	centra denních služeb	Jedličkův ústav, p.o. Liberec
Jana Skalová	centra denních služeb	Centrum sociálních služeb Děčín, p.o.
Silvie Jelenová	denní stacionáře	Domov pod Lipami Smečno, p.o.
Radovan Netušil	denní stacionáře	Škola SPMP Modrý klíč
Michal Kameník	Domov pro osoby se zdravotním postižením	Domov Horizont, p.o.
Jaroslav Forýtek	Domov se zvláštním režimem	Sociální služby města Kroměříže, p.o.
Vlastimil Petr	Domov se zvláštním režimem	Charita Frýdek-Místek
Jana Linhartová	domovy pro seniory	Domov Sue Ryder, o.p.s.
Lenka Olivová	domov pro seniory	Domov pro seniory Tovačov, p.o.
Jana Levová	intervenční centra	Spondea při ČČK, o.p.s. Brno
Jana Volná	intervenční centra	Psychocentrum-manželská a rodinná poradna, p.o. kraje Vysočina
Michal Fabian	kontaktní centra	Sociální služby města Havířova – Centrum drogové pomoci, p.o.
Ondřej Čalovka	kontaktní centra	Regionální institut ambulantních psychosociálních služeb Trutnov (RIAPS)
Petra Ďásková	krizová pomoc	Krizové centrum Ostrava, o.s.
Zuzana Lešková	krizová pomoc	Spirála, o.s.
Tomáš Kolondra	následná péče	Armáda spásy
Pavla Makovská Dolanská	následná péče	SANANIM, o.s.
Anna Němcová	následná péče	o.s. PREVENT
Miloslav Pípal	nízkoprahová denní centra	Armáda spásy
Jiří Růžička	nízkoprahová denní centra	Elim Vsetín, o. s.
Stanislav Fiala	noclehárny	Arcidiecézní charita Praha

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

Jakub Šlajs	noclehárny	Město Mělník
Jan Třinecký	noclehárny	Armáda spásy
Marie Vrzáková	NZDM	PROSTOR PRO, o. s.
Jindřich Exner	NZDM	Proxima Sociale, o.s.
Lucie Marousková	odborné soc. poradenství	Český klub nedoslýchavých Help
Martina Štěpánková	odborné soc. poradenství	Poradna pro občanství/občanská a lidská práva
Soňa Zelíková	odborné soc. poradenství	Vzdělávací a komunitní centrum Integra Vsetín o.p.s.
Petr Havlíček	odlehčovací služby	Hospicové hnutí – Vysočina, o.s.
Věra Mikulová	odlehčovací služby	Sociální služby města Kroměříže, p.o.
Jiří Boháček	osobní asistence	Hewer, o.s.
Dagmar Lavrenčíková	pečovatelská služba	Město Rokytnice v Orlických horách
Marie Mandíková	pečovatelská služba	Sociální služby městské části Praha 12, p.o.
Jana Tomšová	pečovatelská služba	Oblastní charita Uherské Hradiště
Monika Lampová	podpora samostatného bydlení	Agentura Pondělí
Jan Mužík	podpora samostatného bydlení	Fokus Praha, o.s.
Hana Bubeníčková	průvodcovské a předčitatelské služby	TyfloCentrum Brno, o.p.s.
Václav Buchta	chráněné bydlení	Sdružení Práh
Lenka (Alešová) Škarková	chráněné bydlení	Barevné domky Hajnice
Jiří Kučera	chráněné bydlení	o.s. POHODA
Alena Kunová	raná péče	Diakonie ČCE
Jana Vachulová	raná péče	Středisko pro ranou péči Praha, o.p.s.
Eva Kráčmarová	SAS pro seniory a os. se zdravotním postižením	OS ECCE HOMO Šternberk
Vendula Solovská	SAS pro seniory a os. se zdravotním postižením	SPOLU Olomouc
Milena Chadimová	SAS pro rodiny s dětmi	Poradna pro mezilidské vztahy, o. s.
Silvie Hendrychová	SAS pro rodiny s dětmi	Občanské sdružení Salinger
Eva Rotreklová	SAS pro rodiny s dětmi	TRIADA – Poradenské centrum,o.s.
Romana Svobodová	SAS pro rodiny s dětmi	Centrum sociálních služeb Znojmo, p.o.

Souhrnný Katalog sociálních jevů

přivádějících jedince či rodinu do sociálně nepříznivé situace s potencionálním rizikem sociálního vyloučení

Marie Dušková	sociálně terapeutické dílny	Oblastní charita Rokycany
Blanka Veškrnová	sociálně terapeutické dílny	Sdružení Práh
Šárka Hájková	sociální rehabilitace	ALKA, o.p.s.
Petra Vitáková	sociální rehabilitace	Fosa, o. p. s.
Martina Francuchová	sociální rehabilitace	o.s. Green Doors
Lucie Hermánková	telefonická krizová pomoc	SVSKI Praha
Michal Horažďovský	telefonická krizová pomoc	Linka seniorů, linka důvěry pro seniory
Petr Hýl	terapeutické komunity	Renarkon o.p.s.
Petr Vácha	terapeutické komunity	SANANIM, o.s.
Bohumila Hajšmanová	tísňová péče	Mgr. Bohumila Hajšmanová
Robert Pitrák	tísňová péče	o.s. Život 90
Marie Horáková	tlumočnické služby	APPN, o.s.
Karel Redlich	tlumočnické služby	Centrum pro zdravotně postižené Libereckého kraje, o.s.
Ivana Pučková	týdenní stacionáře	KROK, p.o.
Ivo Vojtek	týdenní stacionáře	Sociální služby města Kroměříže, p.o.
Zdenka Bartošová	domy na půl cesty	DOM, o.s.
Jaromír Volný	domy na půl cesty	o.s. STŘED
Petr Hrdina	terénní programy	MED POINT lékařské služby s.r.o.
Aleš Herzog	terénní programy	SANANIM, o.s.
Jan Syrový	domovy pro osoby se zdravotním postižením	není z žádné organizace
Marta Pellar	osobní asistence	není z žádné organizace

Seznam autorů

Seznam autorů, kteří zpracovali podklady a vytvořili Souhrnný katalog

Jiří Šandera	sociolog
Jiří Ryba	redaktor, sociolog
Michaela Wicki	vedoucí Aktivity 2